

PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS PARAIŠKOS, PILDYMO INSTRUKCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos (toliau – paraiška), siekiant gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų (toliau – naudmenos) ir kitus plotus, susietąją paramą už gyvulius ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones (toliau – KPP priemonės) „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“, duomenys įvedami elektroniniu būdu į paraiškų priėmimo informacinę sistemą (toliau – PPIS). Išspausdintos paraiškos taisymai retušuojant korektoriaus ar neįvestų duomenų įrašymas ranka paraiškoje (popieriniame paraiškos egzemplioriuje, teikiamame pareiškėjui) ir paraiškos bei prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumente draudžiami.

2. Kiekvienam simboliui įrašyti skiriamas vienas langelis.

3. Paraiška gali būti pildoma pasirinkus pateiktos paraiškos šabloną arba naują paraiškos šabloną.

4. Deklaruojamų laukų plotai ir apskaičiuojamos plotų sumos hektarais nurodomi dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu. Vienas deklaruojamas laukas įrašomas paraiškoje tik vieną kartą, nurodant naudmenų kodą pagal šios instrukcijos V skyriuje pateiktą Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių (toliau – klasifikatorius).

5. Paraišką pagal pareiškėjo pateiktus duomenis, vadovaudamasis šia instrukcija, užpildo pats pareiškėjas arba padedamas seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo.

II. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO PILDYMAS

6. Paraiškos pirmojo lapo viršutinėje dalyje esančioje lentelėje automatiškai užpildomas savivaldybės kodas, paraiškos pateikimo data, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo, kuris priėmė paraišką, pareigos, vardas, pavardė, telefono numeris. Ši lentelė užpildoma tik tuo atveju, kai paraiška teikiama atvykus į savivaldybę.

7. Pareiškėjo nurodomi duomenys (išskyrus 7.5 papunktyje nustatytuosius):

7.1. fizinio asmens – vardas ir pavardė, juridinio asmens – juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas;

7.2. fizinio arba juridinio asmens kodas;

7.3. tikslus adresas pagal gyvenamąją vietą: savivaldybė, seniūnija, miestelis, kaimas ar kt., gatvės pavadinimas, namo numeris, buto numeris;

7.4. jei pareiškėjas turi, jo telefono numeris bei elektroninio pašto adresą, kuriuo būtų galima susisiekti su pareiškėju;

7.5. paraiškos užpildymo data, kuri paraiškoje įrašoma automatiškai;

7.6. juridinio asmens paraiškos numeris.

8. Skyriuje „I. Bendrieji duomenys“ nurodomas valdos numeris, kuris yra suteikiamas Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ir atsiskaitomosios sąskaitos, į kurią turi būti pervesta apskaičiuota paramos suma, numeris. Taip pat X ženklų pažymima:

8.1. kaip pareiškėjas papildomai pageidauja gauti su paraiška susijusią informaciją: el. paštu, trumpąja žinute mobiliuoju telefonu arba paštu, pažymėdamas vieną iš išvardytų būdų;

8.2. jei pareiškėjai, praėjusiais metais nedeklaravę naudmenų ir (arba) kitų plotų, pateikė žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.3. jei pareiškėjai, deklaruojantys valstybinėje žemėje, pateikė tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.4. jei pareiškėjai deklaruoja visiškai per praėjusius du metus nedeklaruotus didesnius nei 1 ha naudmenų ir kitus plotus, pateikė žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.5. jei pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams.

III. PARAIŠKOS ANTROJO LAPO PILDYMAS

9. Skyriuje „II. Duomenys apie žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus“ viršutinėje dalyje nurodomas valdos numeris.

10. Pirmoje lentelėje nurodomi duomenys apie visas pareiškėjo valdomas naudmenas ir kitus plotus:

10.1. pirmajame stulpelyje – lentelės įrašo eilės numeris (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS);

10.2. antrajame stulpelyje – kontrolinio žemės sklypo numeris, susidedantis iš vienuolikos simbolių (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS). Jei deklaruojami melioracijos grioviai – nurodoma „GRIOVIAI“;

10.3. trečiajame stulpelyje – lauko numeris kontroliniame žemės sklype (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS). Laukai numeruojami eilės tvarka kontroliniame žemės sklype, o deklaruoti melioracijos grioviai, gyvatvorės, grybai numeruojami eilės tvarka paraiškoje;

10.4. ketvirtajame stulpelyje – atitinkamo lauko naudmenų kodas pagal klasifikatorių;

10.5. penktajame stulpelyje – atitinkamo lauko, už kurį mokamos tiesioginės išmokos, plotas hektarais;

10.6. šeštajame stulpelyje – atitinkamo lauko, už kurį nemokamos tiesioginės išmokos, plotas hektarais;

10.7. septintajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi tie laukai, kurie skirti ekologiniu atžvilgiu svarbiai vietai žalinimo reikalavimui įgyvendinti:

10.7.1. PD – pūdymas – laukai, deklaruojami kodais: PDJ, PDŽ;

10.7.2. AZ – azotą kaupiantys augalai – deklaruojami naudmenų klasifikatoriaus II ir III grupės augalai;

10.7.3. TU – trumpos rotacijos želdinių plotas – plotai, deklaruojami kodais GLU, TUO, BAL;

10.7.4. PS – posėlis – augalai, deklaruojami kodais: AVI, KRV, KRŽ, KVV, KVŽ, MIV, MIŽ, RAV, RAŽ, RUV, RUŽ, RAP, JUD, KOP, KOŽ, RID, BRO, BUR, GRE, KAL, KOK, KRA, MOR, RDK, ROP, SLO, SVO, ŠPI, BUL, po kurių derliaus nuėmimo sodinamas (sėjamas) augalų mišinys, susidedantis iš bent dviejų vasarinių augalų rūšių, deklaruotini kodais: AVI, GRI, KRV, KUK, KVV, MIV, RAV, RUV, RAP, JUD, GAB, GAJ, ALR, PUP, VIK, ŽIR, LEŠ, LUB, DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER;

10.7.5. ŽI – žolinis įsėlis – augalai, deklaruojami kodais: AVI, KRV, KVV, KVŽ, MIV, RUV, KRŽ, MIŽ, RUŽ į kuriuos pavasarinės sėjos metu įsėjamos žolės, deklaruotinos kodais: GPŽ, ŽMI;

10.8. aštuntajame stulpelyje X ženklų pažymimi atitinkamo naudmenų kodo laukai, jei pareiškėjas prašo už juos susietosios paramos už plotą;

10.9. devintajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ arba „Ekologinis ūkininkavimas“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: EK – Ekologinis ūkininkavimas, ĮS – Įsėlis ekologiniame ūkininkavime, ESĖ – Daugiamečių žolių ar javų sėklos ekologiniame ūkininkavime, EPA – Javai pašarams ekologiniame ūkininkavime, RA – Atitinkamo pasėlio ražienų laukai per žiemą, TS – Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema, DV – Dirvožemio apsauga, GY – Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas (nuo 2012 m.), ŽO – Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas;

10.10. dešimtajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemonę, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritis „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“, „Parama „Natura 2000“ miškuose“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: AR – „Natura 2000“ ariamojoje žemėje, PI – „Natura 2000“ natūraliose ir pusiau natūraliose pievose, PK – Uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai, DM – Sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius, UK – Draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausulių skaičių 1 ha, NM – Plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

10.11. vienuoliktajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemonės „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ veiklos sritis „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių“, „Išmoka

ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama specifinių kliūčių“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: MA – mažo nepalankumo vietovės, DI – didelio nepalankumo vietovės, PO – potvynių užliejamos teritorijos, KR – intensyvaus karsto zona;

10.12. dvyliktajame stulpelyje nurodoma papildoma informacija susijusi su deklaruojamais plotais, t. y. deklaruojamiems laukams, atitinkantiems klasifikatoriuje numatytą žymėjimą, žymimas vienas iš šių požymių, būtinų pabrėžti deklaruojamo ploto specifiką: AJ – Apsauginė juosta, skirianti nesertifikuotus laukus nuo ekologiškų ir (arba) pereinamojo į ekologinę gamybą laukų; PA – Žemės ūkio augalai pašarams; PP – Pieva skirta gaminti žolinę produkciją pardavimui; SS – miežiai salyklui, linai sėmenims; PR – atitinkami pirmamečiai žemės ūkio augalai, daržovių sėklai ir pasodai, pirmamečiai ir antramečiai sodai; SĖ – Žemės ūkio augalai sėklai.

10.13. tryliktajame stulpelyje sutartiniu kodu EKS arba NKS (pasirenkama priklausomai pagal kokią gamybos sistemą siekiama tame lauke sertifikato – EKS ekologinio žemės ūkio, NKS pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą) pažymimi visi laukai, kuriuos pareiškėjas pageidauja einamaisiais metais sertifikuoti pagal ekologiškai gamybai keliamus reikalavimus arba laukai, kuriuos pareiškėjas pageidauja einamaisiais metais sertifikuoti pagal nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos reikalavimus;

10.14. keturioliktajame stulpelyje X ženklu pažymimi laukai, kuriuose pareiškėjas deklaruoja genetiškai modifikuotus augalus, turi būti nurodyti papildoma informacija: gentis, rūšis, unikalus atpažinties kodas;

10.15. penkioliktajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, nurodant atitinkamo lauko ar jo dalies valdymo teisę. Sutartinių kodų reikšmės: SŽ – nuosava pareiškėjo žemė, VŽ – valstybinės žemės nuoma, NŽ – privačios žemės nuoma, KŽ – kitais pagrindais naudojama žemė;

10.16. šešioliktajame stulpelyje X ženklu pažymimi laukai, kuriems pateikiami žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentai dvigubo deklaravimo atveju;

10.17. lentelės paskutinėje eilutėje įrašomos deklaruojamų laukų plotų sumos, apskaičiuotos pagal penktąjį ir šeštąjį stulpelius.

11. Kiekvienas naudmenų ar kitas laukas, gyvatvorė, melioracijos griovys, grybai, nurodomas atskiroje lentelės eilutėje, o jų plotas – viename iš 10.5, 10.6 papunkčiuose minimų stulpelių.

12. Jei pareiškėjas deklaruoja daugiau kaip 20 laukų, atitinkama likusi informacija pateikiama papildomuose lapuose, sunumeruotuose viršutinėje dalyje ir kurie pildomi pagal 10 punkte nurodytą instrukciją.

13. Paraiškos antrasis lapas ir kiekvienas papildomas duomenų apie naudmenas ir kitus plotus lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo: nurodomas pareiškėjo vardas, pavardė, pasirašoma. Jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens atstovo pareigų pavadinimas. Paraiškos antrajame lape ir kiekviename papildomame lape paraišką priėmęs savivaldybės, seniūnijos arba rajono konsultavimo biuro darbuotojas nurodo savo pareigas, vardą, pavardę ir pasirašo.

14. Pridedamų papildomų lapų skaičius nurodomas antrojo paraiškos lapo apatinėje dalyje tam skirtoje vietoje.

IV. KITOS PARAIŠKOS DALIES PILDYMAS

15. Antroje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškėjas vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą (-as).

16. Trečioje lentelėje nurodomi duomenys apie pareiškėjo valdomus plotus ir kraštovaizdžio elementus skirtus EASV. Ši lentelė užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS:

16.1. pirmajame stulpelyje – lentelės įrašo eilės numeris;

16.2. antrajame stulpelyje – kontrolinio žemės sklypo numeris, susidedantis iš vienuolikos simbolių;

16.3. trečiajame stulpelyje – lauko numeris kontroliniame žemės sklype;

16.4. ketvirtajame stulpelyje – EASV skirto ploto arba kraštovaizdžio elemento pavadinimas;

16.5. penktajame stulpelyje – kraštovaizdžio elemento unikalus numeris;

16.6. šeštajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento plotas įbraižytas į PPIS;

16.7. septintajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento ploto koeficientas;

16.8. aštuntajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento plotas skirtas EASV reikalavimo atitikimui;

17. Ketvirtoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškėjas, kad deklaruoti laukai, mažesni kaip 0,1 ha, atitinka išvardytas sąlygas gauti tiesiogines išmokas už naudmenų plotus einamaisiais metais.

18. Penktoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškėjas sutinka, kad jo paraiškos duomenys būtų perduoti VŠĮ „Ekoagros“ ekologinės gamybos ar pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą užaugintų vaisių, uogų ir daržovių sertifikavimo darbams atlikti.

19. Šeštoje lentelėje pareiškėjas, pažymėdamas atitinkamus tuščius langelius, ženklu X informuoja, ar pageidauja gauti ir kokią susietąją paramą už gyvulius. Pareiškėjui pageidaujant gauti susietąją paramą už mėsinius galvijus, mėsines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas, ėriavedes PPIS turi parodyti einamaisiais metais valdoje ir (ar) partnerių vardu Ūkinių gyvūnų registre įregistruotų ir suženklintų mėsinių avių, pieninių ožkų, ėriavedžių ir (ar) ne jaunesnių nei 12 mėn. mėsinių galvijų ir (ar) pieninių veislių bulių skaičių. Pareiškėjui pageidaujant gauti susietąją paramą už pienines karves PPIS turi parodyti valdoje valdytojo ir (ar) partnerių vardu Ūkinių gyvūnų registre praėjusių metų balandžio 1 d. – einamųjų metų kovo 31 d. registruotų pieninių karvių aritmetinį vidurkį.

20. Septintoje lentelėje langelis „Taip“ pažymimas X ženklu tuo atveju, jei nuo ankstesnio atnaujinimo iki paraiškos pateikimo dienos pareiškėjo žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių ir pareiškėjas prašo laikyti atnaujintais nepakitusius žemės ūkio valdos duomenis. Langelis „Ne“ pažymimas X ženklu tuo atveju, jei žemės ūkio valdoje vyko pasikeitimų, ir pareiškėjas turi kreiptis į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujintų žemės ūkio valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje arba gali pateikti prašymą atnaujinti žemės ūkio valdos duomenis ŽŪIKVC. Apatinėje lentelės eilutėje teikiami duomenys apie praėjusiais kalendoriniais metais žemės ūkio valdoje naudotas mineralines ir organines trąšas. Ir

mineralinių, ir organinių trąšų skiltys turi būti užpildytos. Jei praėjusiais kalendoriniais metais žemės ūkio valdoje mineralinės ar organinės trąšos nebuvo naudojamos, į atitinkamą lentelės skiltį įrašomas nulis.

21. Aštuntoje lentelėje pareiškėjas, dalyvaujantis ar ketinantis dalyvauti KPP programos priemonėse priimdamas naujus įsipareigojimus pasirenka jų įgyvendinimo trukmę, atitinkamus tuščius langelius pažymi ženklu X. Kiekvienoje iš KPP programų, pažymi tik po vieną ženklą X, išskyrus teikiant paraišką dalyvauti KPP priemonėje „Ekologinis ūkininkavimas“.

22. Devintoje lentelėje pareiškėjas, deklaravęs pluoštines kanapes (naudmenų kodas KAN), nurodo duomenis apie jas:

22.1. pirmasis – ketvirtasis stulpeliai užpildomi, o septintojo duomenys – pasėtos sėklos kiekis lauke apskaičiuojami automatiškai;

22.2. penktajame stulpelyje – kanapių veislė;

22.3. šeštajame stulpelyje – pasėtos sėklos atitinkamame lauke kiekis, kilogramais;

22.4. aštuntajame stulpelyje – sėklos sertifikato ar atitinkamo dokumento numeris;

22.5. devintajame stulpelyje – sėklos sertifikato ar atitinkamo dokumento data.

23. Dešimtoje lentelėje, pareiškėjas, deklaravęs kvietrugius, kviečius, miežius, avižas, rugius, rapsus, linus, lubinus, liucernas, pupas, vikius, žirnius, kurių bendras plotas yra 30 ha ir daugiau, ir (arba) bulvių, kurių bendras plotas yra 10 ha ir daugiau, nurodo informaciją apie auginamas augalų veisles:

23.1. pirmasis – trečiasis ir penktasis stulpeliai užpildomi;

23.2. ketvirtajame stulpelyje – naudmenos kodas;

23.3. šeštajame stulpelyje – veislės pavadinimas;

23.4. septintajame stulpelyje – veislė sertifikuota;

23.5. aštuntajame stulpelyje – veislė nesertifikuota.

24. Vienuoliktoje lentelėje tuščias langelis pažymimas ženklu X tuo atveju, jei pareiškėjas siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui ir pareiškia, kad atitinka tai išmokai keliamus reikalavimus.

25. Dvyliktoje lentelėje atitinkami tušti langeliai pažymimi ženklu X tuo atveju, jei pareiškėjas pageidauja, kad vertinant paraiškos atitiktį reikalavimams gauti žalinimo išmoką, paraiška būtų vertinama neišskiriant ekologinio ūkininkavimo ar „Natura 2000“ plotų.

26. Tryliktoje – penkioliktoje lentelėse atitinkamai pareiškėjas nurodo duomenis apie dalyvavimą KPP priemonėse „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“ ir paraišką „Su „NATURA 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos srities „Parama „Natura 2000“ miškuose“ ir Su „NATURA 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“.

27. Šešioliktoje lentelėje X ženklu pažymima, jog pareiškėjas:

27.1. pateikė teisingus duomenis, savarankiškai perskaitė, susipažino ir prisiima įsipareigojimus arba buvo supažindintas seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojo ir prisiima įsipareigojimus. Įsipareigojimais

pareiškėjams skirstomi tokia tvarka: bendrieji įsipareigojimai taikomi visiems pareiškėjams – 1 – 18 įsipareigojimų lapo punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti susietąją paramą už gyvulius – 19 – 21 punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti paramą pagal KPP priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programas – 22 – 24 punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti paramą pagal kitas KPP priemones – 25 – 31 punktai;

27.2. pageidauja, kad kartu su paraiška būtų atspausdintas priimtų įsipareigojimų lapas;

28. Paraiškos paskutiniame lape pareiškėjas patvirtina, kad pateikė teisingus duomenis ir priiima išvardytus įsipareigojimus, nurodo vardą, pavardę ir pasirašo. Jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens vadovo pareigos. Paraišką priėmęs seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojas nurodo savo pareigas, vardą, pavardę ir pasirašo.

V. ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ KLASIFIKATORIUS

29. Pildant paraišką, naudmenų ir kitų plotų kodai surašomi pagal pateikiamą „Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių“, o paramos priemonių ir schemų suderinamumas pateikiamas „Paramos suderinamumo matricoje“:

ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ KLASIFIKATORIUS

			SP	EK	IS	ESĖ	EPA	SĖ	PA	PR, SS, PP	AJ	EV	RA	TS	DV	AR,PI
<i>I grupė Augalai ariamojoje žemėje, pūdymas</i>																
1	AVI	Avižos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
2	GRI	Grikliai		EK		ESĖ		SĖ					RA			AR
3	KRV	Vasariniai kvietrugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
4	KRŽ	Žieminiai kvietrugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
5	KUK	Kukurūzai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA				RA			AR
6	KVV	Vasariniai kviečiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
7	KVŽ	Žieminiai kviečiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
8	MIV	Vasariniai miežiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA	SS		ŽĮ/PS	RA			AR
9	MIŽ	Žieminiai miežiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
10	RAV	Vasariniai rapsai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			PS	RA			AR
11	RAŽ	Žieminiai rapsai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			PS	RA			AR
12	RUV	Vasariniai rugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
13	RUŽ	Žieminiai rugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
14	RAP	Rapsukai										PS	RA			AR
15	JUD	Judros										PS				AR
16	KTŽ	Kiti augalai ariamojoje žemėje		EK												AR
17	AGU	Agurkai (uždarajame grunte)	SP	EK						PR				TS		AR
18	POM	Pomidorai (uždarajame grunte)	SP	EK						PR				TS		AR
19	DUK	Kitos daržovės (uždarajame grunte)		EK						PR						AR
20	AGK	Agurkai	SP	EK						PR				TS		AR
21	POD	Pomidorai	SP	EK						PR				TS		AR
22	BUR	Burokėliai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
23	BRO	Brokoliai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
24	KOP	Gūžiai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
25	KOŽ	Žiediniai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
26	KOK	Kininiai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
27	KOB	Briuseliniai kopūstai	SP	EK						PR				TS		AR
28	ART	Artišokai	SP	EK						PR						AR
29	MOR	Morkos	SP	EK						PR		PS		TS		AR

30	KAL	Kaliaropės	SP	EK					PR		PS		TS		AR
31	SVO	Svogūnai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
32	POR	Porai	SP	EK					PR				TS		AR
33	ČES	Česnakai	SP	EK					PR				TS		AR
34	DAK	Kitos daržovės		EK				PA	PR						AR
35	SAL	Salierai	SP	EK					PR				TS		AR
36	CUK	Cukinijos	SP	EK					PR				TS		AR
37	MOL	Moliūgai	SP	EK					PR				TS		AR
38	PAT	Patisonai	SP	EK					PR				TS		AR
39	SLO	Salotos	SP	EK					PR		PS		TS		AR
40	RID	Baltieji, juodieji ridikai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
41	RDK	Ridikėliai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
42	AGR	Aguročiai	SP	EK					PR				TS		AR
43	PAP	Paprikos	SP	EK					PR				TS		AR
44	GRE	Griežčiai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
45	RŪG	Rūgštynės	SP	EK					PR				TS		AR
46	KRA	Krapai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
47	ŠPI	Špinatai	SP	EK					PR		PS		TS		AR
48	ROP	Ropės	SP	EK					PR		PS				AR
49	BAK	Baklažanai	SP	EK					PR				TS		AR
50	PAS	Pastarnokai	SP	EK					PR				TS		AR
51	BUL	Bulvės		EK				PA			PS		TS		AR
52	APY	Apyniai													AR
53	CUR	Cukriniai runkeliai													AR
54	PAR	Pašariniai runkeliai		EK											AR
55	GAB	Baltosios garstyčios		EK		ESĖ		SĖ							AR
56	GAJ	Rudosios, juodosios garstyčios		EK		ESĖ		SĖ							AR
57	ALR	Aliejiniai ridikai		EK		ESĖ		SĖ							AR
58	KMY	Kmynai		EK		ESĖ		SĖ	PR						AR
59	FAC	Facelijos		EK	IS	ESĖ		SĖ							AR
60	KAN	Pluoštinės kanapės						SĖ							AR
61	LIN	Linai		EK		ESĖ		SĖ	SS			RA			AR
62	SAU	Saulėgražos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA						AR

63	SRS	Soros		EK			EPA	SĖ	PA				RA			AR
64	SRG	Sorgai											RA			AR
65	STR	Strypainiai (kanarėlių lesalas)											RA			AR
66	SJO	Sojos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA				RA		DV	AR
67	TAB	Tabakas														AR
68	AMP	Aromatiniai, medicininiai ir prieskoniniai augalai (mėtos, kalendros, medetkos, čiobreliai, ramunėlės, mairūnai, šalavijai, pankoliai, bazilikai, melisos, valerijonai ir petražolės, raudonėliai, kt.)		EK										TS		AR
69	BMI	Žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys (išskyrus žolinių augalų mišinius)	SP	EK			EPA		PA				RA			AR
70	NMI	Žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai nėra vyraujantys		EK			EPA		PA				RA			AR
71	PDŽ	Žaliasis pūdymas										PD				AR
72	PDJ	Juodasis pūdymas		EK							AJ	PD				AR
II grupė Azotą kaupiantys augalai ariamajoje žemėje																
1	PUP	Pupos, pupuolės, pupelės	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA	TS	DV	AR
2	VIK	Vikiai	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
3	ŽIR	Žirniai	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
4	LEŠ	Lešiai	SP	EK			EPA	SĖ	PA			AZ			DV	AR
5	LUB	Lubinai	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
III grupė Žoliniai azotą kaupiantys augalai ariamajoje žemėje																
1	DOB	Dobilai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
2	ESP	Esparcetai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
3	BAR	Barkūnai	SP	EK	ĮS			SĖ	PA			AZ			DV	AR
4	LIC	Liucernos	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
5	GAR	Gargždeniai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
6	OŽI	Ožiarūčiai	SP	EK		ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
7	SER	Seradelės	SP	EK				SĖ	PA			AZ			DV	AR
8	ŽMI	Žolinių augalų mišiniai, kuriuose baltyminės žolės yra vyraujančios (III grupė + GPŽ)		EK					PA			AZ				AR
9	AKM	Azotą kaupiančių augalų mišiniai (susidedantys tik iš II ir III grupės augalų)	SP	EK					PA			AZ			DV*	AR
IV grupė Ganyklos arba pievos iki 5 metų																
1	GPŽ	Ganyklos arba pievos, daugiametės žolės iki 5 metų		EK	ĮS	ESĖ		SĖ		PP	AJ					AR

VIII grupė Kaimo plėtros programos priemonės miškuose		
1	MVP	Miško veisimas
2	ŽM-1	Spygliuočių su minkštaisiais lapuočiais (ne mažiau kaip 20 proc.) ar minkštųjų lapuočių želdiniai
3	ŽM-2	Spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių želdiniai su ne mažiau kaip 20 proc. kietųjų lapuočių ir (arba) liepų priemaiša
4	ŽM-3	Kietųjų lapuočių ir (arba) liepų želdiniai su spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių priemaiša iki 40 proc.
5	ŽM-4	Kietųjų lapuočių, liepų, selekcinų drebulių (įskaitant hibridines drebules) grynieji želdiniai
6	ŽM-5	Ažuolų želdiniai, kai želdinamame plote pasodinta ir apsaugota individualiomis apsaugomis ne mažiau kaip 2500 vnt./ha azuolo sodmenų
7	ŽM-6	Greitai augančių hibridinių drebulių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
8	ŽM-7	Kitų greitai augančių medžių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
9	NM-1	Spygliuočių su minkštaisiais lapuočiais (ne mažiau kaip 20 proc.) ar minkštųjų lapuočių želdiniai
10	NM-2	Spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių želdiniai su ne mažiau kaip 20 proc. kietųjų lapuočių ir (arba) liepų priemaiša
11	NM-3	Kietųjų lapuočių ir (arba) liepų želdiniai su spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių priemaiša iki 40 proc.
12	NM-4	Kietųjų lapuočių, liepų, selekcinų drebulių (įskaitant hibridines drebules) grynieji želdiniai
13	NM-5	Ažuolų želdiniai, kai želdinamame plote pasodinta ir apsaugota individualiomis apsaugomis ne mažiau kaip 2500 vnt. į ha azuolo sodmenų
14	NM-6	Greitai augančių hibridinių drebulių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
15	NM-7	Kitų greitai augančių medžių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
16	AI-1	Išmokos už pagrindinių miško kirtimų nevykdymą nustatytose kertinėse miško buveinėse (miško plotas už kurį mokama parama)
17	AI-2	Išmokos už neplynuosius miško kirtimus vietoj galimų plynujų (miško plotas, už kurį mokama parama)
18	NTM	„Natura 2000“ miškuose (taikomi „Natura 2000“ apribojimai miškuose)

* Dalyvaujant veikloje „Dirvožemio apsauga“ azotą kaupiančių augalų mišiniai gali būti sudaryti tik iš II grupės augalų

Sutartiniai žymėjimai:

SP – susietoji parama už plotą

EK – ekologinis ūkininkavimas

ĮS – įsėlis ekologiniame ūkininkavime

SĖ – žemės ūkio augalai sėklai

ESĖ – daugiamečių žolių ar javų sėklos ekologiniame ūkininkavime

AJ – apsauginė juosta, skirianti nesertifikuotus laukus nuo ekologiškų ir (arba) pereinamojo į ekologinę gamybą laukų

PA – žemės ūkio augalai pašarams

EPA – javai pašarams ekologiniame ūkininkavime

PP – pieva, skirta gaminti žolinę produkciją pardavimui

PR – atitinkami pirmamečiai žemės ūkio augalai, daržovių sėklai ir pasodai, pirmamečiai ir antramečiai sodai

SS – miežiai salyklui, linai sėmenims

EV – laukai, kuriuose vykdomi ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių reikalavimai: AZ – azotą kaupiančių augalų, PD – pūdyimo, PS – posėlio, TU – trumpos rotacijos želdinių, ŽĮ – žolinio įsėlio.

RA – atitinkamo pasėlio ražienų laukai per žiemą

TS – tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema

DV – dirvožemio apsauga

AR – „Natura 2000“ ariamojoje žemėje

PI – „Natura 2000“ natūraliose ir pusiau natūraliose pievose

NTM: PK – Uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai, DM – Sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius, UK – Draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuolių skaičių 1 ha, NM – Plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių

	TI	SU	EK	IS	ESĖ	EPA	RA	TS	DV	AR	PI	PK	DM	UK	NM	MA	DI	PO	KR	5PT-2	5PT-3	VTP	5PT-7	5PT-8	5PT-9	5PT-11	5PT-12	RZV	NPT (GY, ŽO)	EPT	SPT	MNP	MNS	MNN	MVP	ŽM-1-ŽM-7	NM-1-NM-7	AI-1-AI-2		
5PT-12																											X													
RZV	+									+						+	+	+	+									X												
NPT (GY, ŽO)	+																												X											
EPT	+										+					+	+	+	+											X										
SPT	+										+					+	+	+	+												X									
MNP	+										+					+	+	+	+													X								
MNS	+										+					+	+	+	+														X							
MNN											+					+	+	+	+															X						
MVP																																			X					
ŽM-1-ŽM-7																																			X					
NM-1-NM-7																																					X			
AI-1-AI-2																																							X	

Sutartiniai žymėjimai:

TI – tiesioginės išmokos (taip pat suderinama SE – žemės ūkio augalai sėklai, PA – žemės ūkio augalai pašarui, PR – atitinkami pirmamečiai žemės ūkio augalai, daržovių sėklai ir pasodai, pirmamečiai ir antramečiai sodai, SS – miežiai salyklui, linai sėmenims, PP – pieva skirta gaminti žolinę produkciją pardavimui, AJ – apsauginė juosta, skirianti nesertifikuotus laukus nuo ekologiškų ir (arba) pereinamojo į ekologinę gamybą laukų EV – laukai, kuriuose vykdomi ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių reikalavimai)

SU – susietoji parama

EK – ekologinis ūkininkavimas

IS – įsėlis ekologiniame ūkininkavime

ESĖ – sėklos ekologiniame ūkininkavime

EPA – pašarai ekologiniame ūkininkavime

RA – atitinkamo pasėlio ražienų laukai per žiemą

TS – tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema

DV – dirvožemio apsauga

AR – „Natura 2000“ arimojoje žemėje

PI – „Natura 2000“ natūraliose ir pusiau natūraliose pievose

PK – uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai

DM – sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius

UK – draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuolių skaičių 1 ha

NM – plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių

MA – mažo nepalankumo vietovės

DI – didelio nepalankumo vietovės

PO – potvyniais užliejamos teritorijos

KR – intensyvaus karsto zona

5PT-2 – ekstensyvus šlapynių tvarkymas (mokamos tiesioginės išmokos)

5PT-3 – ekstensyvus šlapynių tvarkymas

VTP (sena programa) – vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymas pievose

5PT-7 – vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje

5PT-8 – medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje

5PT-9 (sena programa) – kraštovaizdžio elementų (gyvatvorių) valdoje tvarkymas

5PT-11 – melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus nupjauta ir išvežta

5PT-12 – melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus paskleista ant griovio šlaito

NPT (sena programa) – natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas

EPT – ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius

SPT – specifinių pievų tvarkymas

MNP – meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose

MNŠ – meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse (mokamos tiesioginės išmokos)

MNN – meldinių nendrinukių buveinių saugojimas šlapynėse

RZV – rizikos vandens telkinių būklės gerinimas

MVP – miško veisimas

ŽM-1-ŽM-7 – žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku

NM-1-NM-7 – ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku

AI-1-AI-2 – miškų aplinkosaugos išmokos

NTM – „Natura 2000“ miškuose
